

ШЛЯХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНІ ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ

ПУТЬ ИНТЕГРАЦИИ УКРАИНЫ В МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЛОГИСТИЧЕСКИЕ СИСТЕМЫ

THE WAY OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO INTERNATIONAL LOGISTICS SYSTEMS

Аннотація. У статті здійснено критичний аналіз теоретичних підходів до трактування поняття «логістика», розглянуто парадигми логістики та виділені основні неточності в існуючих поняттях. А також досліджено теоретичні питання інтеграції України в міжнародні логістичні системи. Узагальнено стан розвитку ринку логістичних послуг, здійснено порівняння основних тенденцій розвитку цього ринку в Україні та Європі. Проаналізовано поділ вітчизняного ринку логістичних послуг на п'ять сегментів.

Аннотация. В статье осуществлен критический анализ теоретических подходов к трактовке понятия «логистика», рассмотрены парадигмы логистики и выделены основные неточности в существующих понятиях. А также исследованы теоретические вопросы интеграции Украины в международные логистические системы. Обзор состояния развития рынка логистических услуг, проведено сравнение основных тенденций развития этого рынка в Украине и Европе. Проанализированы разделение отечественного рынка логистических услуг на пять частей.

Abstract. The article analyzes the theoretical approaches to the interpretation of the concept of "logistics", examines the paradigms of logistics and highlights the main inaccuracies in existing concepts. The theoretical issues of integration of Ukraine into international logistics systems are also investigated. The state of development of the logistics services market is generalized, the main trends of development of this market in Ukraine and Europe are compared. The division of the domestic logistics services market into five segments is analyzed.

В умовах пошуку оптимальних шляхів виходу економіки України із кризового стану, що загострюється військовими діями на сході країни, надзвичайно актуальним стає питання ефективного використання наявного ресурсного потенціалу, зокрема, логістичного. Процеси глобалізації, інтернаціоналізації і транснаціоналізації світової економіки сприяли зростанню ролі логістики як ефективного інструменту підвищення ефективності і конкурентоспроможності підприємств на ринках товарів і послуг, а також призвели до формування міжнародних транспортних коридорів, глобальних та регіональних ланцюгів поставок. Логістика має все більший вплив на формування структури національної економіки, визначаючи її профіль, що проявляється у зростанні внеску логістичних послуг в структуру ВВП, зростанні чисельності зайнятих працівників, ускладненні логістичних взаємодій і залученні значних інвестиційних коштів в розвиток транспортнологістичної інфраструктури. Очевидно, що зміна економічних моделей призводить до створення нових механізмів і адаптаційних інституцій, які здатні знівелювати кризові явища і усунути невідповідності між новими бізнес-процесами і старими інфраструктурами у трансформованому інноваційному середовищі.

Зародження логістики як теоретичної концепції і практичного управлінського інструменту відбулося дуже давно, але вона багато років використовувалася лише як практичний інструмент в різних, в основному неекономічних сферах людської діяльності.

В працях вітчизняних науковців Т.Дудара та Р. Волошина [1], А.Кальченка [3], Є.Крикавського [4], В. Ніколайчука та В. Кузнецова [5] В.Омельченка [6], О.Тридіда достатньо детально описано історію виникнення логістики та зазначено, що в історичному аспекті термін «логістика» розглядався з двох позицій – військової та математичної.

На сьогодні не вироблено єдиного підходу до визначення терміна “логістична діяльність”. Про це свідчать дефініції, які застосовуються: “логістичний процес”, “логістика підприємства”, “логістично орієнтовані промислові виробництва”, “види логістичної діяльності”, “канали розподілу” та інші [1].

Еволюція, яку пройшла логістика, пов’язана з парадигмами, що склалися історично:

- аналітична (логістика - теоретична наука, яка досліджує проблеми управління матеріальними потоками у виробництві та обігу);
- технологічна або інформаційна (логістики - процес планування, управління та контролю ефективного потоку запасів сировини, матеріалів, товарів, послуг з обов’язковою супутньою інформаційною підтримку на шляху від виникнення потоку до місця його споживання з метою задоволення потреб споживачів);
- маркетингова (має метою опис та пояснення відносин між логістичними системами та можливостями підприємства в конкурентній боротьбі);
- інтегральна (логістика – синтетичний інструмент менеджменту, інтегрований матеріальним потоком для досягнення цілей менеджменту).

На сьогоднішній день для України, з її значною територією, є досить важливим формування регіональних транспортно-логістичних центрів (ТЛЦ). Також, не менш важливо, інтеграція ТЛЦ з державною та міжнародною логістичною інфраструктурою. Розвинені країни реалізують сучасні тенденції і вимоги до функціонування міжнародних логістичних систем у вигляді сполучення контейнеризації зі створенням інтегрованих транспортно-технічних логістичних систем, у яких взаємопов’язана робота всіх видів транспорту.

В сучасних соціально-економічних умовах постійно зростає важливість залучення регіону в міжрегіональні та міждержавні обміни. Проте на процеси міжрегіональної та міжнародної інтеграції має вплив низка факторів, одним з яких є недостатня транспортна забезпеченість регіонального розвитку.

Контрастна відмінність розвитку транспортних вузлів, яка викликана концентрацією економічної активності у великих промислових центрах, відсутність конкурентного ринку, перешкоджають вирівнюванню регіональних диспропорцій.

Одним із шляхів інтеграції України в систему функціонування міжнародних логістичних систем є впровадження в організації процесу доставки електронно-обчислювальних систем. В першу чергу впровадження даних систем відбувається на великих сировинних підприємствах, адже впровадження та подальше використання потребує великих капіталовкладень.

Епоха глобалізації проектує необхідність спрощення і уніфікацію норм міжнародного права, що значно полегшить процес здійснення логістичних операцій. В 1980 році була прийнята «Конвенція ООН про міжнародні перевезення», яка трактувала вирішення транспортних питань на міжнародному рівні. Дана Конвенція ООН узагальнила роботу провайдерів логістики та сформувала основні засади роботи на наступні роки. Діяльність провайдерів в Україні регулюється різними правовими документами. Найпоширенішим терміном, який застосовують в Україні, по відношенню до компаній, що надають логістичні послуги, є термін «експедитор» або «оператор».

З погляду світового розвитку та сучасних тенденцій розвитку світового логістичного ринку, Україна перебуває на етапі формування та консолідації, проте значно поступається західним країнам, як по якості, так і комплектності логістичних послуг.

Література

1. Дудар Т. Г. Основи логістики : навч. посіб. / Т. Г. Дудар, Р. В. Волошин. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 163 с.
2. Каира З.С., Лукьянченко А.А., Омелянчук А.И. Основы логистики. – Донецк: Донецкая гос. акад. управления, 2003. – 522 с
3. Кальченко А. Г. Основи логістики : навч. посібник / А. Г. Кальченко. – К.: Знання, КОО, 1999. – 135 с.

4. Крикавський Є.В. Логістика: навч. посібник. – Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львівська Політехніка», 1999. – 264 с.
5. Николайчук В. Е. Логистика: теория и практика управления: учебн. пособие / В. Е. Николайчук, В. Г. Кузнецов.- Донецк: НОРД-ПРЕСС, 2006. – 540 с.
6. Омельченко В. Я. Стратегия развития логистических систем в условиях глобализации мировой экономики [Текст] : монография / В. Я. Омельченко. – Донецк, ДонНУ, 2008. – 370 с
7. Панчишин Я. М. Забезпечення конкурентоспроможності залізничного транспорту в інноваційній логістичній системі [Текст] : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Я. М. Панчишин ; Укр. держ. акад. залізничного трансп. - Х., 2009.

Васькова Анастасія

Студентка 2 курсу факультету фінансів, групи ФК-201
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
vaskovaanastasiya19@gmail.com

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ЛОГІСТИКИ : ГЛОБАЛЬНИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ЛОГИСТИКИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ И НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИЗМЕРЕНИЯ

CURRENT TRENDS IN COMMERCIAL ACTIVITY AND LOGISTICS: GLOBAL AND NATIONAL DIMENSIONS

Анотація. У статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку комерційної діяльності і логістики в Україні та світі, наведено та охарактеризовано тенденції розвитку логістики в 2020 році, розглянуто проблеми розвитку логістики в Україні, розглянуто розвиток роздрібної та оптової торгівлі.

Аннотация. В статье проанализированы современные тенденции развития коммерческой деятельности и логистики в Украине и мире, приведены и охарактеризованы тенденции развития логистики в 2020 году, рассмотрены проблемы развития логистики в Украине, рассмотрено развитие розничной и оптовой торговли.

Abstracts. The article analyzes the current trends in the development of business and logistics in Ukraine and the world, presents and describes the trends in logistics in 2020, considers the problems of logistics in Ukraine, considers the development of retail and wholesale trade.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіки, торгівля є однією з ключових галузей держави, що займає передові місця серед галузей економіки по надходженнях до бюджету. Комерційна діяльність та логістика виступає важливим чинником формування сукупного попиту. З логістичними системами пов'язано отримання 20-30 % валового національного продукту промислово-розвинених країн. Загалом високий рівень розвитку логістики в будь-якій країні несе в собі позитивні ефекти: зниження вартості товарів і послуг, створення нових робочих місць, збільшення обороту оптової та роздрібної торгівлі і підвищення сервісу обслуговування покупців.

Виклад результатів дослідження. Нині світова економіка переживає період значного підйому та суттєвого збільшення темпів зростання. Розглядаючи країни світу, можна спостерігати схильність до швидкого зростання в країнах Європи та Японії, до стабілізації – в США та Китаї, до поновлення та збільшення росту – в країнах, що розвиваються. Якщо аналізувати сектор роздрібної торгівлі, то можна зауважити, що для таких підприємств стабільне економічне зростання є найсприятливішим чинником.

Нові технічні прийоми та мережа Інтернет спричиняють зміни, які відбуваються в роздрібній галузі всього світу, які не оминули і Україну. Доказом цього є те, що найбільші українські ритейлери активно інвестують в розвиток нових технологій. Суттєве значення